

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Do druku nr 1120

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, dnia 28 kwietnia 2021 r.

BSA III-021-142/21

SEKRETARIAT ZŁOŻY SZEFĄ KS

L.dz. DS. 175. 309.21

Data wpływu: 30.04.2021

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Manowscy Ponięć

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 kwietnia 2021 r., SPS-WP.020.111.5.2021, działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 154) w załączeniu uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy – Prawo przedsiębiorców.

z powołaniem

[Signature]
dr hab. Małgorzata Manowska

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.111.16.2021

Data v

Sąd Najwyższy, Plac Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa, www.sn.pl

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

BSA III-021-142/21

OPINIA

do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy – Prawo przedsiębiorców

Niniejsza opinia dotyczy przekazanego przez Szefa Kancelarii Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy – Prawo przedsiębiorców (załącznik do pisma SPS-WP.020.111.5.2021). Proponowana ustawa reguluje sytuację osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą oraz osób świadczących pracę na innej podstawie, niż umowa o pracę, w szczególności na podstawie długotrwałych umów cywilnoprawnych. W ocenie wnioskodawców zagwarantowanie takim osobom podstawowego prawa osób pracujących, tj. prawa do urlopu wypoczynkowego jest konieczne. Obecny stan prawny nie daje prawa do krótkotrwałego, formalnie uregulowanego, „przerwania” pracy.

Z tych względów proponuje się zmianę art. 2, art. 152 oraz art. 154 Kodeksu pracy. W zakresie dotyczącym zmiany art. 2 k.p. rozszerza się definicję pracownika proponując, aby pracownikiem była także „osoba świadcząca pracę na podstawie innej umowy, w szczególności umowy o świadczenie usług, o ile wykonuje pracę osobiście, na stałe, przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, w wymiarze dobowym czasu odpowiadającym wymiarowi nie mniejszemu niż ½ etatu umowy o pracę”. Jednocześnie proponuje się przyznanie prawa do urlopu wypoczynkowego osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą oraz wspólnikowi spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez niego działalności gospodarczej, nie zatrudniającym pracowników (dodatknie § 3 do art. 152 k.p.). Konsekwencją tego jest zmiana ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r., poz. 162) przez umożliwienie zawieszenia działalności gospodarczej na czas urlopu wypoczynkowego.

Jakkolwiek kwestia wykonywania pracy na podstawie umów cywilnoprawnych, jak również zagadnienie odnoszące się do prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej w ramach tzw. samozatrudnienia, są bardzo doniosłymi problemami społecznymi i gospodarczymi, to proponowane zmiany budzące zasadnicze wątpliwości. Taka ocena podyktowana jest względami o charakterze legislacyjnym oraz systemowym. Rozszerzenie zakresu podmiotowego art. 2 k.p. nie doprowadzi wyłącznie do tego, co zamierzają osiągnąć projektodawcy (t.j. umożliwienia skorzystania z urlopu wypoczynkowego), ale będzie się przekładało na stosowanie wszystkich pozostałych przepisów Kodeksu pracy, które dotyczą uprawnień pracowniczych. Proponuje się bowiem zmianę definicji legalnej pracownika w ujęciu kodeksowym, co ma istotne znaczenie systemowe, a w konsekwencji praktyczne. Oznaczać to będzie, że do osób świadczących pracę na podstawie umów o świadczenie usług, w warunkach wskazanych przez projektodawców, stosować się będzie unormowania dotyczące powszechnej

i szczególnej ochrony trwałości stosunku pracy, czasu pracy, urlopów wypoczynkowych, okresów wypowiedzenia, odpowiedzialności oraz wszelkich innych instytucji zakresu ochronnego prawa pracy, które mają na celu uwzględnienie szczególnej sytuacji bądź potrzeb pracowników.

Skutki, jakie wywołałyby w obrocie prawnym projektowane rozwiązania – w razie ich wejścia w życie - są zatem o wiele dalej idące, niż zostało to przedstawione w uzasadnieniu projektu ustawy. Propozycja ma bowiem charakter systemowy i kompleksowy, zmierzający finalnie do rozszerzenia stosowania norm prawa pracy na inne, niepracownicze formy świadczenia pracy, jak również na zasady prowadzenia działalności gospodarczej.